Valiokunnan lausunto

ERIÄVÄ MIELIPIDE 2 /kok

Perustelut

Komission esittelemä Green deal eli vihreän kehityksen ohjelma on kunnianhimoinen kokonaisuus, jonka tavoitteena on sovittaa taloudellinen kasvu ja ympäristötavoitteet yhteen. Ohjelma kattaa käytännössä kaikki eri elämänalueet ja sektorit. Kannatamme ohjelman periaattetta päästöjen vähentämistä ja päästökaupan tiukentamiseen tähtääviä toimia. Ohjelman heikkoutena on kuitenkin metsätalouden ja maankäytön kokonaisvaltaisen näkemyksen puute.

Suomalainen metsätalous on esimerkki siitä, miten puuta tuotetaan ilmasto- ja ympäristökestävällä tavalla. Olemme kyenneet ylläpitämään hiilensidontaa ja parantamaan luonnon monimuotoisuutta, samalla kun olemme kasvattaneet metsäteollisuuden tuottamaa arvonlisää. Tästäkään huolimatta ohjelma ei tunnista monitavoitteista ja monimuotoista metsätaloutta. Kestävä metsäpolitiikka toteutuu parhaiten, kun saamme pitää metsäpolitiikan hoitamisen kansallisessa päätösvallassamme.

Komission on turha astua kansallisen päätäntävallan ylitse, mitä tulee esimerkiksi metsiemme suojeluun. Yli puolet Euroopan tiukasti suojelluista metsistä on Suomessa. Tätä faktaa vasten olisi kummallista, jos maallemme asetettaisiin ylimääräisiä velvoitteita EU:n tasolta. Olemme korostaneet kansallisesti vapaaehtoisuutta suojelutoimissa, koska pakkoon perustuvat suojelutoimet aiheuttaisivat häiriöitä ja aiheuttaisi tarpeetonta vastarintaa metsänomistajien keskuudessa.

Alleviivaamme sitä tosiasiaa, että nielusäädöksillä ei pidä rajoittaa kansallisesti määriteltyjä kestäviä puunkäyttömahdollisuuksia. Metsävarojen on kasvatettava niin koko EU-tasolla kuin jäsenvaltioissa. EU:ssa onkin tarpeen pitää huolta metsien terveydestä. Toisin sanoen metsien kasvukuntoa on parannettava, metsäkatoa on ehkäistä sekä metsäpinta-alaa on lisättävä. Edellä mainitut tavoitteet toteutuvat parhaiten oikein asetetulla tukipolitiikalla ja metsänomistajien omistusoikeutta kunnioittavan lainsäädännön turvin.

Vihreän kehityksen ohjelman myötä julkaistiin EU:n teollisuusstrategia maaliskuun alussa. Kyseinen strategia sivuutti biotalouden tuomat mahdollisuudet fossiilisten raaka-aineiden korvaajana. Kestävän metsätalouden ja sen sivuvirtana syntyviä biotalouden tuotteita ei ole syytä sivuttaa enää jatkossa. Green dealiin on sisällytettävä biotalouden tuomat mahdollisuudet.

Vihreän kehityksen ohjelma on vielä jokseenkin epäselvä suhteessa valmisteilla olevaan LULUCF-asetukseen. Julkisuuteen on esitetty väitteitä siitä, että ohjelman myötä metsiä ja maankäyttöä ohjaava LULUCF-asetus avattaisiin uuteen käsittelyyn, vaikka asetuksen toimeenpano on vielä kesken. Muistutuuttamme, että Suomen on pidettävä kiinni LULUCF-asetuksen neuvotteluissa siitä, että meille räätälöitty erillisjoustosto, 10 Mt CO_2 ekv. kaudelle 2021-2030, on käytettävissä kaikkien maankäytön muutoksesta ja maatalousmaan hoidosta aiheutuvien päästöjen kompensoimiseen. Emme voi peruuttaa enempää meille aikaisemmissa neuvotteluissa sovitusta kompromissista.

Valmis
5.1

Valiokunnan lausunto
Eriävä mielipide 2 /kok

Kaikkiaan vihreän kasvun ohjelmasta näyttäisi puuttuvan kokonaisvaltainen maankäytön strategia. Mielestämme kyseinen strategia olisi syytä tulisi laatia ennen lainsäädännön tiukentamista. Tästäkään huolimatta ohjelma ei tunnista monitavoitteista ja monimuotoista metsätaloutta.

Komission ohjelman olisi onnistuessaan mahdollisuus maa- ja metsätaloudelle tuoda oma roolinsa kestävyyden saralla. Kunnianhimoisia tavoitteita asetettaessa tulisi kuitenkin valita tarkkaan oikeat ohjauskeinot, joilla tavoitteisiin päästään. Suomen erityispiirteet metsäisenä ja pohjoisena maatalousmaana on huomioitava. Tämä tarkoittaa muun muassa mittavia suoalueita, suometsiä ja turvepeltoja. Sama ratkaisu ei sovellu kaikkiin jäsenvaltioihin, joten kansallisesta harkintavallasta pitäminen on ensiarvoisen tärkeää.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

> että suuri valiokunta ottaa edellä olevat asiat huomioon, ja ei yhdy valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 26.3.2020

Timo Heinonen /kok
Janne Saneklo /kok
Sari Sarkomaa /kok
Elina Lepomäki /kok
Sanni Grahn-Laasonen /kok